

Vinterträdgård

Chilipeppar har många av läsarna kommit i kontakt med. Men få av oss känner till att det i vår by finns en expert på denna krydda, en krydda som har sitt ursprung i Sydamerika.

En bit in på Klubbenvägen uppenbarar sig en ljuspunkt som få förbipasserande kan missa då mörkret intagit vår by. Här finns 15 m² med växter som vi vanligtvis möter på utflykter till Mallorca, Kanarieöarna eller andra trakter på sydligare breddgrader. Här finner vi Lotta Lauritz kungarike.

Ersnäsbladets utsände gör ett studiebesök i Lottas vinterträdgård. Det är ifrån den ljuset kommer. Denna utbyggnad i glas vetter mot Klubbvägen. Temperaturen där inne ligger på runt + 12-15 grader. Detta är den lämpliga övervintringstemperaturen för den rikedom av växter som finns där: chili, citron, fikon, lager, mandel, aprikos, kaporis, clementiner. Lotta kan inte motstå den starka upplevelse då ett frö gro och visar sin växtkraft. Flera av de växter, som finns i vinterträdgården är resultatet av denna nyfikenhet. En hel del befinner sig på experimentstadiet, meddelar Lotta.

Den viktigaste produkten är chilifrukten. Och citroner. Inte mängder av denna citrusfrukt men de som skördas är desto mer välsmakande.

Varför är chili Din specialitet? Den

Viktigast för mig är odlingen av chilipeppar. Den här flerfärgade sorten heter Fireworks.

kryddan har hetta, styrka, finns i många varianter. En del mal jag till pulver. Jag låter en del fermentera/jäsa under tre månader. Resultatet blir tabasco. I februari sår jag. Först sent på hösten är det dags att skörda. De flesta sorterna är fleråriga men det kan vara knivigt att få dem att klara vintern. Den svala, ljusa vinterträdgården gör det lättare. På sommaren flyttar de ut i växthuset längre ner på gården.

Att odla är mitt intresse, berättar Lotta. Men inte bara detta första steg. Det handlar om att odla, att tillaga, att äta. Det senare kan jag också ägna mig åt eftersom jag dessutom är en flitig motionär.

Vid ätandet kan jag notera ett starkt engagemang även från min man Gunnar.

Fortsättning på sid 8.

KOMMANDE EVENEMANG

Nederluleåstafetten

Lördagen 11 mars i Antnäs. Gemensam start för samtliga lag sker kl. 10.00, upprop kl. 09.50

Kommunmästerskap för barn och ungdomar

26 mars på Ormberget.
EIF

Paltmiddag i april

Inbjudan kommer senare via www.ersnas.se samt din postlåda.
Ersnäs hembygdsförening

Majbrasa

Söndag 30 april vid E 4-korsningen.
Ersnäs IF

Föreningarnas årsmöten

Maravägens Samfällighet.

Årsmöte måndagen den 13 februari kl 19.00 i Ankaret.

Ersnäs Samfällighetsfören.

Lördag 18 februari kl. 16.00 på Ralph Lundstengården. Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Midtag.

Ersnäs Hembygdsförening

Tisdag 21 februari kl. 19.00 i Ankaret. Föreningen bjuder på fika.

Ersnäs Byaförening

Tisdag 28 februari kl. 19.00 i Ankaret. Föreningen bjuder på fika. Alla hälsas välkomna.

Ersnäs Idrottsförening

Onsdag 8 mars kl. 19.00 i Ankaret. EIF bjuder på fika. Alla medlemmar välkomna.

ANEA (vänortssamarbetet)

Måndag 13 Mars kl. 19.00 i Alviks skola. Föreningen bjuder nya och gamla medlemmar på fika.

En ny tid

Designerna som förstör. Jag har ett slags skepsis mot nya produkter. De som jobbar med designen av produkter skapar det slutliga utförandet, och de misslyckas ibland med sina infall. Det kan resultera i att produkten blir svåränvänd. Ibland struntar de i forskningens åsikter om vilka färger vi trivs i eller vad som är praktiskt och användbart. Det finns många exempel...

Vårt kylskåp strejkade på Juldagen. Ett nytt skåp skaffades och där kom annandagsrean väl till pass. Men vid konstruktionen av skåpet har formgivarna gjort en stor miss tycker jag. Senare på kvällen då jag öppnar skåpet är min fot i vägen för den utsvängande dörren. Formgivarna har ingen sparksockel under skåpet! Dörren går ner till 2 cm över golvet. Där ryms inte min fot. Så nu skramlar det till bland burkarna i dörren ett antal gånger varje dag tills vi "lärt" oss.

Ett exempel till. Jag besökte en bilaffär i höstas. Försäljaren demonstrerade rymligheten i baksätet på en mindre fyradörrars bil. Han öppnade dörren och jag såg ingenting därinne. Sätet, ryggstödet, golvet, framstolarna, dörrarnas insidor inklusive handtag, taket, hatthyllan ja allt var svart. Möjligen att innerbelysningens armatur i taket hade någon färg, men jag såg den inte.

Jag säger till säljaren att om jag slänger in något svart här, t.ex. en tröja, kommer jag aldrig att hitta den. Då säger säljaren "Det är tonade rutor också".

Ord. Vi begåvas ju årligen nya ord som antas och godkänns av Institutet för språk och folkminnen. Dessutom finns det en ny taktik att stapla ord på varandra – det sättet innebär en inflation i värdet av orden. Det räcker ju inte numera att vara lycklig, man ska vara sjukt lycklig. Våra tidningar lämnar ett stort bidrag till den inflationen – numera är vi utsatta för vädersmockan, troligen för att vi ska förstå att detta väder är/var värre än förra gången vi hade detta väder. Detta följdes av en väderhöger. Jag blir nedslagen av detta språkbruk. Vi har ju ett nyansrikt språk där många nyanser på t.ex. en känsla eller utsikt går att beskriva. Varför inte använda den möjligheten?

Trump. Numera kan officiella personer uttala vad som helst och det sagda är betydelselöst om någon vecka. Trump visar vägen. Även hans tidigare motståndare som gjutit galla över honom under valet tar han till sig i sin famn. Ingenting verkar ha betydelse.

Jag tycker att många har detta förhållningssätt här i Sverige också. Man kan gladeligen bortse från fakta men raljera med felaktiga påståenden. Detta skapar osäkerhet och det mår ingen bra av. Vi borde faktagranska det vi sprider omkring oss, innan.

Bilpengar. Jag skrev i EB nr 89 att år 2015 köpte vi svenskar 13,5 % fler bilar än år 2014. Det var den högsta försäljningen sedan 1988 och den högsta någonsin. (Källa: Bilswebben.se). Jag påstod då att vi svenskar har gott om pengar.

Här kommer färskare siffror: Oktober 2016 var den 34:e månaden i rad med ökade antal bilregistreringar. Och 2016 blev rekordår för nyregistreringar av personbilar, lätta lastbilar och lastbilar. Aldrig förr har det registrerats så många fordon i de tre kate-

gorierna.

Jag tyder de siffrorna till att vi nu har ännu mera pengar, vi svenskar och våra företag. För vi har ju inte köpt bilar för allt!

Och är det inte dags nu att låta skolan och vården få del av överskottet?

Våren i Ersnäs. Vi ersnäsare har många fina uteställen att möta våren på:

Vi kan njuta av Ersnäs IF:s elljusspår vid Gläntan och uppåt Hemberget, samt transportspåret dit från Ralph Lundstengården. Vi har nya promenadstråket mot Antnäs. Och många andra vägar. Och uppe vid skoterstugan finns plats. Nederluleåstafetten och Majbrasan fyller samma syfte för dig – att du ska kunna "göra något" utomhus.

Vill man mera kan man vara med och arrangera!

Krister Öhman

Familjenytt

Inflyttade

Hossam Al Chamandi och Fadia Al Akhras har flyttat till Ersnäsvägen.

Rasmus Häggqvist och Susanna Andersson med sina hundar har flyttat till Ersnäsvägen 142.

Har Du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se

EIF info

Fotbollen har dragit igång träningen inför årets säsong i div.4 södra där vi framför allt laddar för två "Heta Derbyn" mot vår kära granne i nordväst Alviks IK.

Onsdag 8 februari kan ni komma och se oss spela Futsal i Luleå Energi Arena, första träningsmatchen spelas söndag 5/3 kl.18.00 i Arcushallen mot Ohtana/Aapua FF.

Vi hälsar våra medlemmar välkommen till årsmötet i Ankaret onsdag 8 mars kl. 19.00. Efter mötet bjuder EIF på fika.

Här följer några datum för våra arrangemang att lägga på minnet.

Klubbmästerskap på skidor, datum ej spikat, vi återkommer senare.

Nederluleåstafetten den 11 mars, Antnäs

Kommunmästerskap på skidor söndag 26 mars, Ormberget, tillsammans med Brändöns IF.

Valborgsfirande vid E:an 30/4.

Nationaldagen Torpet våffelförsäljning 6/6.

Ersnäsdagen Torget lördag 8 juli.

Hembergsutmaningen söndag 17 september.

Tomten besöker torpet andra advent, söndag 10/12.

Nytt år

Utan sina föreningar skulle en by som vår vara en betydligt stillsammare plats. Säkert är alla glada åt att en rad aktiviteter i olika former äger rum och att byns intressen tas till vara gentemot Stadshuset och annan "överhet".

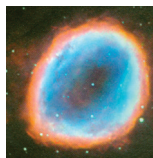
2009 beslöt tre av byns föreningar att gå samman om en gemensam årsavgift för föreningsmedlemskapet. Det handlar om Ersnäs Byaförening, Ersnäs Hembygdsförening och Ersnäs Idrottsförening.

Av byns 270 hushåll valde i fjol drygt hälften att erlägga denna avgift. Detta är uppmuntrande. Dels kan vi se

detta som ett uttryck för uppskattning av det arbete som läggs ner på gemensamma byangelägenheter, dels blir avgifterna ett tillskott i de tre föreningskassorna. År 2016 var den sammanlagda inbetalda summan 25 700 kronor som fördelat på de tre föreningarna blev 8 600 kronor per förening. Och glöm inte: Du som betalar deltar kostnadsfritt i en utlottning av tolv fina vinster på Ersnäsdagen i juli. Föreningsavgiften är numera 200 kronor per familj, 125 kronor för ensamstående. Beloppet sätts in på bankgiro 5970-5996 (Ersnäs IF som sedan fördelar influtna medel). Även om internet numera gäller, bifogar vi en inbetalningsavi som påminnelse.

Kära SOL

Om si så där 10 miljarder år upphör vårt solsystem och därmed vår egen planet att existera. Vi och kommande generationer har därmed gott om tid på oss att agera mot våra medmänniskor som vi vill att de ska agera mot oss. Men dessförinnan kan vi på något kortare sikt glädja oss åt solen och åt att dagen, när Du nu får detta nummer av EB, har blivit 3 timmar och 15 minuter längre sedan den 21 december när solen var som mest sparsam med sin närvaro.

Pejling

Vad tycker du om all snö som har fallit från skyn?

Susanna Selberg, Alvik

Tycker det är toppen, då kan man åka skidor på längden och tvären.

Elisabeth Persson, Ersnäs

Gillar snö, man kan vara ute och åka skidor. Bättre med vinter och snö än vinter och tö.

Josefin Blomqvist, 11 år, Nybyn

Det är kul, man kan bygga snögrottor, men det blir svårt att ta sej fram med bilen.

Bokbussen våren 2017

För allmänheten:

Fotbollsplan 11/1, 8/2, 15/3, 12/4, 17/5, 14/6 ca 18.55

Ralph Lundstengården 1/2, 1/3, 5/4, 10/5, 7/6 ca 13.15

Böcker som lånats i Norrbottens län kan lämnas tillbaka på bokbussen och böcker man lånar i bokbussen kan lämnas på något valfritt bibliotek i Luleå och länet. Välkommen in!

Hemma är inte där Du bor utan där man förstår Dig.
Christian Morgenstern

Var är bilden tagen?

E-posta till krister@krivision.se var du tror bilden är tagen. De som svarar rätt listas i Ersnäsbladet nästa nummer.

Föregående bild: Ingen har svarat att det här ankaret finns på en stolpe vid Ersnäsvägen utanför Ankaret.

Vi bär alla på minnet av det förflutna. Det viktiga är att ha det i ryggsäcken för om man har det i famnen kan det skymma sikten framåt.

Felipe González

ERSNÄSBLADET utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknäring till byn och utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp under 2017 är 16 jan, 15 maj, 14 aug och 6 nov och utdelning fredag ca 2 veckor efteråt.

I redaktionen:

Sven Persson, tel. 0920-311 80,
E-post persson.sven@telia.com

Elaine Blomqvist, tel. 0920-310 52,
E-post smejob45@lulea.st

Karolina Svärd, tel. 0920-312 13,
E-post svrd.karolina@gmail.com

Krister Öhman, tel. 070-635 67 74,
E-post krister@krivision.se

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se
Där finns även tidigare nummer.

Skolminnen från Ersnäs

Jag gick ettan till sexan i Ersnässkolan i slutet av 70-talet och början av 80-talet. I den gamla skolan fanns matsal i källaren och gymnastikhall på övervåningen. Jag misstänker att gymnastikhallen inte var så stor som jag minns den. Men vi rymdes att hoppa bock, det enda jag var bra på, och något slags Ling-gymnastik gjorde vi också, i raka led förstås.

I klassrummen fanns det en liten estrad som katedern stod på, så klassiskt som det bara går. Den nya skolan, en avlång byggnad i ett plan, var nog ganska ny då, efteråt har jag förstått att det var en tillfällig lösning i väntan på ett skolbygge. Skolgården var stor med ett högt staket runt, som man kunde balansera på, om man vågade. Vi hade fotbollplan och skridskobana och runt om var det åkrar och ängar så långt vi kunde se. Det bästa var nog de stora björkarna som kantade skolgården, några var lämpliga klätterträd.

Men allra bäst minns jag vår lärare, Gunnar Persson, han var en stark personlighet som man inte glömmer i första taget. Han satte nog sin prägel på mer än min skoltid, det är nog många med mig som minns honom. Idag när jag själv är lärare kan jag ännu mer förstå och uppskatta allt han gjorde för oss.

Jag minns att han tog med oss på få-

gelskådning tidigt på morgonen. Det måste ha varit på våren när flyttfåg-larna kommer tillbaka. Det var lite av ett äventyr. Bara att kliva upp så där

tidigt var spännande, det kändes som om det var mitt i natten. Jag fick med mig varm choklad i en termos och limpsmörgåsar. Det kändes ovant att det var alldeles tomt på vägen till skolan, normalt var vi ganska många som gick till skolan samtidigt, men nu var det ensamt och tyst.

Vi gick över E 4:an, till Klubben där det skulle finnas lämpliga fåglar att skåda. Jag hade fått låna farmors kikare och var väldigt försiktig, den fick inte gå sönder. Jag tror nog att vi såg en och annan fågel men för många var chokladen nog det viktigaste. Jag

minns hur hungrig jag var innan det var dags att sätta sig för att fika. När vi var färdiga kom vi tillbaka till skolan samtidigt som alla andra började sin skoldag. Då kändes det lite märkvärdigt att få gå hem och vara ledig resten av dagen. Jag hade planer för dagen, vad jag skulle passa på att göra när jag hade en hel ensamdag, men det blev inte så mycket av med det för jag somnade rätt snart och sov bort hela förmiddagen.

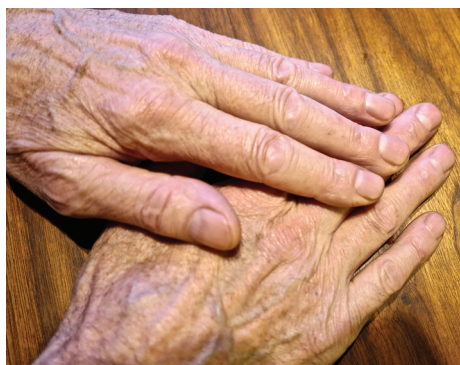
Innan vi gick ut sexan var vi på bussresa med klassen till Stockholm. Det måste ha varit lättare att söka pengar till sådant då för jag har inget minne av att vi jobbade ihop pengarna. Vi sparade fem kronor per vecka, men det var allt. Resan till Stockholm var ett äventyr och en fin avslutning på skoltiden i byskolan. Mitt enda bevarade minne från den resan är Daphne du Mauriers *Rebecca*, den står fortfarande i min bokhylla. Den stackars Gunnar kom hem alldeles hållögd efter resan, inte för att vi var särskilt jobbiga utan för att jag hade pratat med honom hela vägen hem.

Nu låter det som om det var en skoltid värdig Bullerbyn, och det var det nog inte, men så nära man kan komma i verkligheten.

Emma Öhman, Jokkmokk

Tryggt boende med social gemenskap

Trygghetsboende är hyresbostäder för dem som är över 70 år. Det är en boendeform som gör livet enklare för äldre som vill bo i egen lägenhet, men samtidigt ha möjlighet till aktiviteter och samvaro i hyreshuset.

Husen är anpassade för rullator och rullstol, inga höga trösklar eller trappsteg. Förråd och tvättstuga är lätt tillgängliga. Utemiljön ska vara trygg och säker med sittplatser, bra belysning och halkfria gångvägar. Bilplats på gården kan hyras separat. Det finns även gästlägenhet som man kan boka för anhöriga som är på besök. Det finns även gemensamhetslokal

där de boende kan träffas och umgås. En husvärd finns också som kan främja de sociala kontakterna mellan hyresgästerna.

Under 2014 och 2015 var 78 lägenheter inflyttningsklara. Under 2017 blir 100 lägenheter inflyttningsklara. På Bergnässet blir det 120 lägenheter, men inflyttningen är inte fastställd.

Vård och omsorgsboende.

Om man vill bo kvar i sitt hem (där man har bott hela sitt liv) och inte orkar göra alla sysslor som man tidigare kunde göra, då finns det hjälp att få. Fixar'n hjälper dig i ditt hem för att minska risken för fallolyckor. Du betalar för material och en mindre summa för arbetet. Ex. på hjälp är byte av glödlampor, sandning, gardinuppsättning m.m.

Så kommer den dagen då man av olika skäl måste flytta till ett omsorgsboende. Det innebär många nya saker, nu finns det personal dygnet runt, som arbetar för att man ska känna sig trygg. Alla omsorgsboenden har tillgång till sjuksköterska dygnet runt.

Att ta med personliga ägodelar från sitt hem skapar trivsel och underlättar att känna sej hemma i det nya boendet.

En stödperson finns, som man kan vända sig till med önskemål och funderingar. Det serveras frukost, lunch och middag, två mellanmål och ett kvällsmål. Det finns mera att läsa på webben.

www.lulea.se/motesplatser eller kontakta socialförvaltningens kundtjänst.

Elaine Blomqvist

Till salu

- Järnspis
- Täljstenskamin
- Snickarbänk – föga begagnad
- Färgspruta – ej begagnad
- Kälke
- Radio 60-talsmodell

Kontakta Sven Persson på persson.sven@telia.com

Vertikal is

Ersnäsbladet hängde med på isklättring för att få en egen upplevelse av vad sporten innebär. I närheten av Niemisel finns den här fina isväggen.

Med hjälp av stegjärn och isyxor och säkrad av rep för att klara livhanken hugger man sig upp för den tjuriga ytan mot toppen. Både svett, adrenalin och isstycken sprutar i en blandning av kämpavilja och skräck. Efteråt smakar choklad och mackor gott som tusan i mjölksyrestinna kroppar.

Ett lite annorlunda men otroligt kul sätt att uppleva elementet is på i vårt vackra län.

Ersnäs Samfällighetsförening
inbjuder till

Årsmöte med middag

Lördag 18 feb. på Ralph Lundstengården

Kl. 16.00 Årsmöte

Kl. 18.00 3-rätters middag

Kl. 20.00 Let's dance spelar upp till dans

En medlem per fastighet inbjuds kostnadsfritt.
Ett medföljande sällskap betalar 175kr.

Anmälan till:

kristina@ralph-lundstengarden.com
eller telefon 070-393 25 53

Anmälan senast 12 februari!

Uppge eventuella matallergier och
fastighetsnummer vid anmälan.

Anmälan är bindande.

Om Ersnäs från kommunens hemsida

Ersnäs består av Ersnäs tätort, Klubben, Svartskatan, Kammen, Alhamn, Vallen, Ångdalsro och omgivande landsbygd.

Ersnäs kommer från namnet Erik och näs som antyder läget och naturbeskaffenhet. Ersnäs var från 1500-talet den näst största byn (antalet invånare) i Nederluleå socken efter Sunderbyn.

Om en dansbana i Svartskatan

Det har dansats en hel del i Ersnäs under årens lopp. Och Ersnäsborna har dansat i grannbyarna. Mycket roligt har man haft och en hel del bråk har förekommit. Det var inte alltid "utbytes" var välkomna – varken här eller där.

Det mest kända dansstället var hos Lubben. Det hette Hagalund och drog till sig dansanta från byarna häromkring. Artister och musiker kom även från mer avlägsna orter. Bröderna Öst spelade hos Lubben och Harry Brandelius var där och många många andra. Och "Negern Jackson" var en attraktion. Vad han gjorde vet jag inte. Om Lubben och hans Hagalund har det tidigare skrivits en del i Ersnäsbladet och på hemsidan.

Litet längre bort efter Klubbvägen låg Mygggliden. Det har sagts att Gustav Pettersson och Lubben drev det tillsammans. Men möjligen var Gustav ensam om projektet. Och kanske spelade han själv.

Ett litet numera mindre känt dansställe låg i Svartskatan vid stranden nedanför nuvarande Svartskatavägen 385. Det drevs endast något eller några år i slutet på 1940-talet av Helga Nordberg och Gustaf Solming. Företaget knäcktes av dåliga somrar, kostnader för vakter, försäkringar

m.m. Dansbanan såldes och flyttades därifrån, ovissst vart.

Utöver scenen och dansbanan var där också några kurer. I dem kunde man köpa varm korv, lotter, kaffe samt karameller bl.a. kola - Dixi och Rival. Eller skjuta prick och vinna någon liten sak – förutom ära och berömmelse. Jag tror att många med mig minns just scenen från den tid när vi badade "nedi Nordbergs". Men vi förstod nog inte vad den tidigare hade använts till.

Orkesterns kur, scenen, blev alltså kvar på stranden och användes när man tvättade. På golvet i kuren stod en vattenvärmare och på bakväggen var det en dörröppning genom vilken man gick ut till bryggan för att skölja det man hade tvättat. Det var inte bara familjen Nordberg/Solming som tvättade där. Det kom också dit folk från grannskapet. Alla hade behov av att tvätta och somliga brunnar sinade på sommaren.

På 1940-talet började allt fler att skaffa sig bil och tog sig till Svartskatan med den. Men många cyklade och från Måttsund rodde man helt enkelt tvärs över fjärden till Svartskatan. Tänk att en stilla kväll få ro över fjärden, dansa någon timme och sedan ro hem i den ljusa sommarnatten! En av mina sageskvinnor har berättat

om just dessa roddturer "och en gång simmade en orm längs med båten".

Det var ganska bra badstrand där nere och kommunen ville senare köpa ett område för att anlägga en badplats. De som ägde området ville dock inte sälja. De tyckte sig ha haft nog med trafik över tomten och nog med busiga barn och ungdomar. Ett nöje på den tiden tycks ha varit att smeta koskit på flickornas cykelsadlar. Detta uppskattades inte av dem som skulle cykla hem efter badet. Och när sadlarna torkades av med tidningspapper och annat som man hittade så blev det också ett nedskräpningsproblem av det hela.

En kommunal badplats iordningställdes senare vid Ahlkvists litet längre bort i Svartskatan.

The Stumbling Band

Och vem spelade på danserna? Swingers? Stumblings? En gång började det gå åska och saxofonisten, som möjligen hette Sundén, utbrast: Oj, oj, oj! O jö som hä freu o bana pa Hersiläte! Alltså: Oj, oj, oj! Och jag som har frun och barnen på Hertsölandet. Möjligen tillhörde han Stumblings.

Leif Lundström, Ersnäs

Nya ungdomar

Nya möten. Månader som utvecklar ens person. Den chansen har ovanstående Hanna W tagit. Hon är den fjärde i raden av volontärer som tillbringar fyra månader i vår franska vänort Novéant.

Hanna bor inne i stan. Ingen av våra tre byars egna ungdomar (Alvik, Antnäs, Ersnäs) anmälde intresse. Därför överskred vi byagränserna och sökte oss till centralorten.

Perioden mars-juni kommer en ung man, 20-årig Jordan Legras, att på motsvarande sätt vara hos oss i de tre ANEA-byarna. Han kommer i tvåveckorsperioder att bo hos olika familjer och som volontär engageras i uppgifter på olika håll. Är Du intresserad av att knyta nya kontakter genom att ta emot Jordan under en tvåveckorsperiod? Hör då av Dig till Elaine Blomqvist smejob45@lulea.st

Baguette

Ända sedan jag gick ut gymnasiet har jag velat jobba, resa och prova på att bo utomlands. Jag har jobbat i två och ett halvt år och hunnit med några resor, men jag har aldrig varit hemifrån mer än 2 veckor. Jag vill verkligen utmana mig själv, och om det kommer i kombination med att jag får delta i ett utbytesprojekt så är det ju perfekt. Så när jag fick höra om ANEAs utbyte med Frankrike nappade jag dirket. Det var precis något sådant jag letade efter.

5 januari lämnade jag allt som är tryggt för mig (familj, vänner, jobb och lägenhet) och påbörjade mitt äventyr. Det var mixade känslor, och det är det fortfarande, men de mesta oroskänslorna gick över när jag väl var framme i Noveant sur Moselle. En underbar liten by med vackra stenhus, magisk natur och välkomnande människor. Det var faktiskt lite häftigt när jag fick träffa borgmästaren och det visade sig att nästan hela byn redan visste vem jag var. Jag älskar sån uppmärksamhet och då kände jag

verkligen att jag var stolt att representera Sverige och framförallt Luleå.

Jag har bara varit här i två veckor men det har redan hänt så mycket. Det är hundra nya intryck varje dag och jag har konstaterat huvudvärk. Men det är det värt. Då jag inte kan franska än är det ganska förvirrande och jag blir helt slut efter en dag på fritids. Jag blir imponerad och tacksam när barnen försöker sig på både engelska och lite svenska. Vi leker mest, så påhittat teckenspråk funkade utmärkt!

Frankrike är verkligen helt annat än Sverige. Kindpussar, efterrätt till varje måltid, baguetter och hetsig trafik. Det är så roligt att få uppleva en annan kultur och samtidigt få visa och berätta om sin egen. Jag tror att jag kommer lära mig mycket om det här landet då jag inte kommer hit som turist, utan får se hur vardagen för fransmännen verkligen är. Det känns som att den här möjligheten får man bara en gång, så jag planerar att göra det bästa av varje dag här!

Hanna

Surströmming

Mitt namn är Jordan (red anm: uttalas ung. schården) med efternamn Legras. Den 13 januari fyllde jag 19 år. För närvarande arbetar jag på Fritids i Novéant bl a tillsammans med Hanna Wahlberg.

Jag har tagit studenten. Hur är jag som person? Jag gillar att umgås med folk, tycker om att resa för att uppleva nya länder, andra kulturer. Det är anledningen till att jag valt att vistas i ert fina land i fyra månader.

Vilkas är mina förväntningar på denna kommande vistelse? Jag tror att jag kommer att förbättra mina kunskaper i engelska och jag ska försöka att lära mig en del svenska även om jag förstår att det är ett svårt språk. Alldeles särskilt ser jag fram emot att möta ett sätt att leva som på många sätt skiljer sig ifrån det jag är van med.

Jag har hört en hel del om era kuli-

nariska specialiteter. Exempel: bakad potatis, renstek, köttbullar och sist men inte minst denna berömda surströmming.

Om några veckor ses vi, något jag verkligen ser fram emot.

Jordan

Jorden kan du inte göra om.
Stilla din häftiga själ.
Endast en sak kan du göra:
en annan människa väl

Stig Dagerman

Fast mark

Världen är till brädden fylld av information. Vad är sanning, vad är halvsanningar, vad är osanningar? Och vad har betydelse? Det ställer stora krav på oss att göra bedömningar av det här slaget.

När vi diskuterar med varandra om det ena eller andra, är det en god början att utgå från fakta. När det är gjort, är det dags att klara ut vilka konsekvenser dessa fakta har. I det skedet kommer våra värderingar in i bilden.

I det nummer av serietidningen "Bamse", som just har utkommit, behandlas den här saken. Bamse visar vägen. Tro inte på allt Du hör! Ifrågasätt! Ett tips från Bamses kollega Ersnäsbladet: skaffa detta nummer av Bamse, ett tips som inte bara riktar sig till barnen utan också till vuxna med eller utan småbarn hemma.

Här kommer ett exempel på fakta som kanske kan intressera en del av våra läsare. Det gäller det samlade värdet av all produktion, det som kallas bruttonationalprodukten (BNP), här uttryckt i dollar:

Hela världen	73 biljoner
	(dvs 73 tusen miljarder)
USA	18 biljoner
EU	16 biljoner
Kina	11 biljoner
Sverige	0,5 biljoner
	(plats 24 på rankinglistan över världens runt 200 länder vad gäller BNP)

Ovanstående är också en illustration till en del av de tankar Krister Öhman framför i "ledaren" på sidan 2.

Nya ersnäsbor

I tidigare nummer har vi berättat om och lite mer ingående intervjuat ersnäsbor som kommer från andra länder. Det gäller Vera från Ryssland, Albert från Israel, Raphaël från Spanien, Nina från Norge och Soile från Finland. Nu fogar vi ännu ett land till den listan nämligen Syrien.

I september 2015 började färden från Damaskus. Situationen blev outhärdlig för paret Fadia, 31, och Hossam, 39. Efternamnen är Al Akhras resp Al Chamandi. Vad vi människor främst värnar om, är våra egna liv. Turkiet, Egeiska havet, forna Jugoslavien genomkorsades, ibland till fots, ibland som liftare med någon vänlig bilist. I Wien fortsatte färden med tåg till Malmö. Av en tillfällighet mötte de båda syrierna där ett par från Stockholm som tog med dem i sin bil. Väl omhändertagna med övernattnings hos dessa båda stockholmska välgörare åkte Fadia och Hossam dagen därpå till Märsta och Migrationsverkets mottagningscentral.

Flyktingförläggningen i Haparanda

blev nästa "hem". Asylansökan behandlades och i november i följande kom det positiva beslutet. Genom ett riksdagsbeslut fördelas de nyanlända (personer som fått sina asylansökningar beviljade) på landets samtliga kommuner efter en fastställd fördelningsnyckel. Luleå känner sitt ansvar och lever upp till beslutet.

I Hossams och Fadias fall fanns bostaden i Ersnäs. Vi har alla läst om den många gånger dramatiska flykten från ett krigshärjat Syrien. Nu kommer detta resultat av mänsklig oförmåga att låta förnuftet råda (alla inblandade i vad som händer i Syrien) till uttryck på vår lilla ort här uppe i norr – motsatsen till vad som sker 5 700 km härifrån i sydsydöstlig riktning.

Då Ersnäsbladet kommer på besök till bostaden på Ersnäsvägen, finns en del utrustning i lådor och skåp. I övrigt: två stolar, ett litet lågt bord, två madrasser på golvet. En ny tillvaro är under uppbyggnad för två av våra medmänniskor. Röda Korsets second hand har fått ytterligare en kund. Och inte minst: omtänksamma ersnäsfamiljer har hjälpt till med möblemang och utrustning. Bostaden börjar mer och mer att likna ett hem.

Fadia är uppvuxen i Homs. Barndomshemmet har bomber uttraderat och familjen befinner sig i Jordanien som flyktingar med undantag för en bror som föll offer för en krypskytt. Även Hossams barndomshem uttraderades av bomber. Hans familj har flytt till Libanon.

Vilka är era ambitioner, frågar Ersnäsbladets utsände? För det första att lära svenska, blir svaret. En del av vårt samtal förs redan nu på svenska.

Under haparandaåret uppsnappade Maha (Fadias smeknamn) och Hossam en del av vårt språk utan att ha fått chansen till formella språkstudier. Asylsökande får inte delta i SFI (Svenska för invandrare). Nu har de sitt uppehållstillstånd och just börjat delta i SFIs svenskundervisning på Bergnäset.

Tillbaka till ambitionerna: Vi vill ha ett jobb så snart som möjligt. Hossam är

it-ingenjör, Maha förskollärare. På det sättet kan vi börja betala skatt som bl a är ett sätt för oss att visa vår tacksamhet för det sätt vi tagits emot här i Sverige, ett land som vi före ankomsten hade en del kunskaper. Naturligtvis är Zlatan känd även i Syrien. Ett modernt land med omsorg om människor, miljö och djur. Ett land som har nått långt vad gäller jämställdhet mellan kvinnor och män.

Ersnäsbladet hälsar Maha och Hossam välkomna till vår lilla by strax under Polcirkeln.

*

I Ersnäs finns också sedan en tid tillbaka 25-åriga Ibrahim Musa från Eritrea. Om honom kommer vi att berätta i ett kommande nummer av Ersnäsbladet.

Kvartalsbilden

Från hamnen i Nikkala, Haparanda skärgård den 16 januari.

Elaine Blomqvist

Trassla inte till saken genom att komma med fakta.

Groucho Marx

Nyinflyttade till Ersnäs

Tre pälsiga fyrfota jaktkompisar vid namn Tharsa, Hezla och Saima bor på Ersnäsvägen 142 tillsammans med svedjantösen Susanna Andersson och näldensonen Rasmus Häggqvist sedan december 2016. Tharsa och Hezla är nyfikna på EB medan Saima inte är en vän av publicitet i media...

Susanna och Rasmus jobbar på länsstyrelsen där de inventerar naturreservat, och jakt och friluftsliv är stora fritidsintressen. Gänget kommer snart att utökas av en liten Andersson-Häggqvist som beräknas se dagens ljus i februari. Stort lycka till önskar EB och hälsar alla välkomna till byaliv och föreningar.

Forts. från sid. 1 "Vinterträdgård"

Lotta vid sitt mandelträd

Mitt odlarintresse grundlades nog i barndomen och detta intresse har jag därför mina föräldrar att tacka för. Inte ens under våra år i Stockholm behövde jag avstå från odlandets glädje. Produkter från en koloniträdgårdslott ingick i mathållningen.

Det här huset i Ersnäs blev vårt 2000. Redan första säsongen började jag anlägga en köksträdgård som utvecklats undan för undan. Förutom de vanligaste grönsakerna finns bl a björnbär, vindruvor, sparris.

Min vinterträdgård lät jag bygga för sex år sedan. På så sätt har jag lyckats att flytta en del av Medelhavets begivenheter till en plats 10 mil söder om Polcirkeln. Ersnäsbladets utsände utbrister med Barack Obama: Yes, we can!

Rondellhundarna

Vedträ. Cykelfälg. Metallsrot. Luciakrona... Vad är de egentligen gjorda av? Den som är händig kan få ingenting att bli någonting, tar diverse jox och skapar en samling unika hunddjur som pryder eller vanställer våra rondeller beroende av vem som betraktar jyckarna.

Istället för gjutna jättesnäckor i betong eller blåstrad plåt för miljoner har en fri skaparande valt att leka med material för att göra rondellerna mer ombonade.

Rondellhundarna är ren och sann påhittighet, och de ser så uppkäftigt och livskraftigt glada ut som vårt osäkra tidevarv behöver.

Hundarna står där de står och hälsar bybor och förbipasserande vid söder och norr påfart med hög svansföring. Och det sägs att stjärnklara nätter när stjärnorna dansar på himlen och norrskenet sprakar riktar rondellhundarna sina nosar mot polstjärnan i ett för människor ohörbart ylande.

Kan det bli bättre?

